

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/143/2021
Identifikačné číslo spisu: 1316200624
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1316200624.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a sudcov JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD., v spore žalobcu: K. M., bytom L. XXX/XX, Z., zastúpeného JUDr. Martinou Mrázovou, advokátkou, so sídlom Šoltésovej 20, Bratislava, proti žalovanému: PRO PARKET, s.r.o., so sídlom Lipová 66, Partizánske, IČO: 36 689 955, zastúpenému JUDr. Dášou Hitkovou Valachovou, advokátkou, so sídlom R. Jašíka 158/8, Partizánske, o zaplatenie 10.250 eur s príslušenstvom a o vzájomnom návrhu žalovaného na zaplatenie 7.483,75 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 44C/15/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. mája 2020, sp. zn. 3Co/293/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1.1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. februára 2018, č. k. 44C/15/2016-174, zamietol žalobu (výrok I.), žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % (výrok II.), žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 4.684,88 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % od 1.8.2013 až do zaplatenia (výrok III.), vo zvyšku vzájomný návrh žalovaného voči žalobcovi zamietol (výrok IV.) a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 26 % (výrok V.).

1.2. Žalobca sa domáhal od žalovaného zaplatenia 10.250 eur s úrokom z omeškania od 13.09.2015 až do zaplatenia a žalovaný podal vzájomný návrh proti žalobcovi na zaplatenie 7.483,75 eur s úrokom z omeškania od 01.08.2013 až do zaplatenia. Okresný súd dospel k záveru, že strany uzavreli kúpnu zmluvu kombinovanú so zmluvou o dielo. Predmetom zmluvy bolo dodanie interiérových a exteriérových parkiet a ich montáž v byte žalobcu. Plnenie dohodnuté v zmluve považoval za deliteľné na dodávku parkiet a na ich montáž a zo strany žalovaného za splnenú, čo do kompletného dodania materiálu (interiérové aj exteriérové parkety) a rovnako v celom rozsahu montáže podláh exteriérových terás. Pri exteriérových parketách sa priklonil k tvrdeniam žalobcu, potvrdenými vypočutými svedkami, že k zmene objednávky došlo. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nebol splnený čl. VII. bod 7.4.

zmluvy, ktorý stanovoval, že k zmene a doplneniu zmluvy možno pristúpiť len na základe písomných a riadne očíslovaných dodatkov a vychádzal z pôvodnej cenovej kalkulácie na 5.361,53 eura. Ak aj žalobca namietal neprebratie dodávky a montáže exteriérových parkiet, súd prvej inštancie mal za to, že zmluvné strany si nedohodli osobitný spôsob odovzdávania a preberania diela, príp. jeho časti, a preto neexistencia odovzdávacieho protokolu neznamená, že k riadnemu dodaniu a namontovaniu nedošlo. Uvedené skutočnosti podľa súdu žalovaný preukázal výpoveďami svedkov a fotografiami. Z dokazovania podľa súdu vyplynulo, že na demontovaní terás sa sporové strany dohodli z dôvodu, že cez terasy zatekalo do bytu. Súd prvej inštancie tvrdenia žalobcu o reklamácií považoval za nepreukázané, nakoľko k reklamácií väd vonkajších parkiet dohodnutým postupom nedošlo. Omeškanie žalovaného s kompletnou montážou interiérových parkiet bolo spôsobené jednak vysokou vlhkosťou v byte, ako aj nedostatkom súčinnosti na strane žalobcu, keď byt nebol stavebne pripravený na úplné dokončenie pokládky interiérových parkiet a prechodových a soklových lišt (nedokončené schodisko). Strany sporu na základe vzájomného rokovania v júli 2014 si dohodli termín dokončenia dodávky 11.07.2014. V konaní bolo výpoveďami svedkov preukázané, že žalobca na základe tejto dohody neposkytol žalovanému dohovorenú súčinnosť a žalovaný teda nedokončil interiérové parkety v dohodnutom rozsahu. Za tejto situácie súd mal za to, že pokiaľ žalobca vyzval žalovaného na splnenie povinnosti s poskytnutím dodatočnej lehoty 8 dní (listom zo dňa 03.11.2014) a následne po takmer roku odstúpil od zmluvy z tohto dôvodu (listom zo dňa 03.09.2015) s poukazom na ustanovenie § 517 ods. 1 O. z., a to v celom rozsahu, toto odstúpenie nebolo po práve. Súd mal zato, že v tomto prípade išlo o deliteľné plnenie a pokiaľ by aj bol žalovaný v omeškaní s dodaním plnenia, nemal žalobca nárok na odstúpenie od celej zmluvy, ale len od čiastočného plnenia v časti montáže v rozsahu 10 % dodaných interiérových parkiet, ktoré neboli žalovaným položené. Súd preto žalobný návrh žalobcu o navrátenie plnenia, ktoré poskytol žalovanému z dôvodu odstúpenia od zmluvy zamietol (bod I. z výroku tohto rozsudku).

1.3. Pokiaľ išlo o vzájomný návrh žalovaného na doplatenie ceny plnení, ktoré žalobcovi poskytol na základe uzavretej zmluvy, súd tento nárok považoval za dôvodný len v časti vymenovaných položiek v rozsahu 90 % vyčíslenej sumy. Vychádzal pritom zo svedkami preukázaných skutočností o tom, že parkety boli dodané do bytu žalobcu v celom rozsahu, avšak neboli namontované v rozsahu 10 % soklové, prechodové a ukončovacie lišty, ktoré neboli žalovaným dodané. Nárok žalovaného potom pozostával z položiek: 1 - 3.238,70 Eur, 2 - 3.397,21 Eur, 8 - 778,69 Eur, 9 - 1.401,65 Eur (1.557,38 - 155,73), 11 - 107,10 Eur, spolu vo výške 8.923,35 Eur. Za dodanie a montáž exteriérových parkiet na terasy súd vychádzal z cenovej kalkulácie z 08.08.2010, ktorá bola prílohou zmluvy zo dňa 03.10.2010, a teda dohodnutá cena vo výške 5.361,53 Eur. V konaní boli preukázané úhrady zo strany žalobcu (príjmovými pokladničnými dokladmi) v celkovej výške 9.600,-Eur (6.600 + 3.000), žalobca svoje tvrdenia, že žalovanému uhradil spolu sumu vo výške 10.250,-Eur dôkazne nepreukázal. Spolu činil nárok žalovaného sumu 14.284,88 Eur (8.923,35 + 5.361,53), po odrátaní úhrad žalobcu v celkovej výške 9.600,-Eur (6.600 + 3.000) mal žalovaný nárok na doplatenie sumy 4.684,88 Eur. Vo zvyšku t. j. vo výške 2.798,87 Eur (7.483,75 - 4.684,88 = 2.798,87) súd vzájomný návrh žalovaného zamietol.

2.1. Krajský súd v Bratislave (v ďalšom aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 28. mája 2020, sp. zn. 3Co/293/2018, na odvolanie žalobcu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a III. a v súvisiacich výrokoch II. a V. potvrdil a žalovanému priznal plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.2. Odvolací súd po preskúmaní súdneho spisu sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie vo veci a aj s odôvodnením napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav vecí, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností pre posúdenie dôvodnosti žaloby ako aj vzájomnej žaloby. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe následne vyvodil i správne právne závery, keď na vec aplikoval zodpovedajúce ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré správne vyložil a dôvody vedúce k zamietnutiu žaloby a čiastočnému vyhovaniu vzájomnej žalobe i dostatočne, v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP, odôvodnil. V odôvodnení napadnutého rozsudku podrobne popísal ako dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal uplatňovaný nárok tak, aby bolo možné žalobe vyhovieť, ako aj to, prečo čiastočne vyhovel vzájomnej žalobe. Odvolací súd sa s týmito závermi aj s odôvodnením napadnutého rozsudku stotožnil, preto v odôvodnení konštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

2.3. Za rozhodujúcu skutočnosť vo veci, s ohľadom na odôvodnenie žaloby, však odvolací súd považoval len zmluvu o dielo, keďže v nej žalobca argumentoval, že žalovaný nedokončil montáž (službu) a nároky z tohto vyplývajúce. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že nedošlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, keďže žalobca nepreukázal, že žalovaný nebol ochotný dokončiť montáž v náhradnom termíne, čo je podmienkou pre platné odstúpenie od zmluvy o dielo, či už podľa ustanovenia § 517 ods. 1 alebo aj § 642 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Na námietku žalobcu, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru, že neposkytol žalovanému súčinnosť potrebnú k realizácii diela, odvolací súd preskúmal ako prvoinštančný súd hodnotil výsledky vykonaného dokazovania, avšak v jeho hodnotení vykonaných dôkazov a poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu z hľadiska ich závažnosti, pravdivosti či vierohodnosti logický rozpor nezistil, a preto ku skutkovým záverom vyvedeným súdom prvej inštancie nemal výhrady. K nedostatku žaloby týkajúcej sa vzájomného plnenia strán po žalobcom tvrdenom odstúpení, ktoré súd prvej inštancie uviedol ako dôvod na zamietnutie žaloby aj v prípade, ak by odstúpenie bolo platné, odvolací súd uviedol, že sa s týmto názorom súdu stotožňuje a podporne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. februára 2009, sp. zn. 3Cdo/115/2008. Vyjadril sa aj k ďalším námietkam žalobcu.

3. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ CSP. Tvrdil, že v predmetnej zmluve bola dohodnutá výhrada vlastníctva. Namietal skutkové zistenia, ktoré súdy nesprávne vyabstrahovali z vykonaného dokazovania voči ktorému, najmä k jeho nedostatočnosti mal výhrady. Spochybnil svedecké výpovede, sám navrhol pripustiť nové svedectvo svedka L. O.F., ktorý údajne nemohol v doterajšom konaní vypovedať. Uviedol, že odvolací súd sa nevyporiadal s právnou argumentáciou, naznačil, že bol v predmetnom konaní spotrebiteľom. Z uvedených dôvodov navrhol, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. mája 2020, sp. zn. 3Co/293/2018, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k doručenému dovolaniu poukázal na skutočnosť, že žalobca neuviedol, v čom došlo podľa jeho názoru k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe, ani ktorá otázka je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Návrhy na vykonanie dokazovania považoval za neprípustné. Navrhol dovolanie žalobcu odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) na tento procesný úkon oprávnený subjekt zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba zamietnuť.

6.1. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania.

6.2. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad.

6.3. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (por. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

7. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému

rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

11. V danom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, ktorý vymedzil tak, že odvolací súd sa nevyjadril k časti predloženej argumentácie. Z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) dovolateľ v dovolaní namietal nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu a jeho nedostatočné odôvodnenie, poukazoval na nesprávne skutkové zistenia a predostrel svoju verziu udalostí, ktoré sú predmetom sporu.

12.1. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

12.2. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak dovolací súd tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

13. V ďalšej časti dovolateľ namietal (jednou vetou), že okresný a krajský súd sa nevysporiadali s

časťou predostretej právnej argumentácie. Z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP a IV. ÚS 15/2021 príp. I. ÚS 336/2019) teda dovolateľ v dovolaní namietal nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho (aj prvoinštančného) súdu a jeho nedostatočné odôvodnenie.

14.1. K námietkam dovolateľa týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces (podrobnejšie vysvetľuje dovolací súd napr. v rozsudku z 27. októbra 2021 sp. zn. 5Cdo/130/2021).

14.2. Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu napadnutý dovolaním žalobcu spĺňa kritériá pre odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojoľný). Odvolací súd súhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby. Z odôvodnení rozhodnutí obidvoch súdov nižších stupňov, chápaných v ich organickej jednote ako celok (I. ÚS 259/2018) je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil. Odôvodnenie jeho rozsudku zodpovedá aj základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia, vyplýva z neho vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Odvolací súd sa veľmi podrobne a komplexne vysporiadal s relevantnými odvolacími námietkami žalobcu. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné. Závery, ku ktorým odvolací súd dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Dovolací súd pripomína, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Dovolateľ v dovolaní neuvádza relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené v základnom konaní.

14.3. Je potrebné zdôrazniť, že povinnosťou súdu v opravnom (odvolacom) konaní nie je reagovať na všetky námietky, ktoré vo svojom procesnom úkone uvedie strana sporu. Súd v opravnom konaní je povinný sa zaoberať iba podstatnými námietkami, čo aj odvolací súd splnil vo svojom odôvodnení (body 25. až 33.). Dovolací súd dodáva, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu dostatočne vysvetľuje, prečo bol žalobca v predmetnom spore neúspešný.

15.1. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom súde nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

15.2. Podľa rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/227/2011 má dovolacie konanie prieskumnú povahu, so zreteľom na ktorú v dovolaní nemožno uplatniť také „nové“ skutočnosti alebo dôkazy vo veci samej, ktoré pri rozhodovaní nemali možnosť vziať na zreteľ už súdy nižších stupňov; pri posudzovaní prípustnosti dovolania sú bez významu okolnosti, ktoré nastali až po právoplatnom skončení konania.

15.3. Vzhľadom na uvedené nepovažoval dovolací súd návrh na vykonanie dokazovania predmetným svedectvom za relevantný.

16. Dovolací súd po zistení, že dovolanie žalobcu je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, avšak nedôvodné, pristúpil k skúmaniu existencie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 a § 432 CSP.

17. Žalobca vyvodil prípustnosť svojho dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP. V zmysle týchto ustanovení je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej praxe odvolacieho súdu

(písm. a/) resp. je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. c/). Dovolateľ na žiadnu (rozpornú/rozdielnu) rozhodovaciu prax dovolacieho súdu neodkazoval, ani dovolací súd ju s ohľadom na obsah dovolania nezistil.

18. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

19. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

20. V zmysle zákonných ustanovení dovolací súd môže len konštatovať, že výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky. K uvedenému dovolací súd poznamenáva, že otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

21.1. Z dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP vyplýva, že toto ustanovenie dopadá len na takú právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil, t. j. vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a zároveň sa týmto rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

21.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná právna otázka, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov; inými slovami: ide o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, avšak právne názory dovolacích senátov zostali nejednotné a neustálené (nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu). V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou) povinnosťou: a/ konkretizovať právnú otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ označením konkrétnych (odlišných, napríklad aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne.

22. Pokiaľ dovolateľ v podanom dovolaní nevymedzí právnú otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú právnú otázku mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/58/2017).

23.1. Žalobca zastúpený advokátkou, v dovolaní v zmysle ust. § 420 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP nevymedzil právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil, t. j. vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne

úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a zároveň sa odlišil od existujúcej judikatúry dovolacieho súdu resp. je v danom prípade judikatúra rozdielna. V predmetnom dovolaní opísal skutkové zistenia, ktoré súdy (podľa neho) nesprávne vyabstrahovali z vykonaného dokazovania voči ktorému, najmä jeho nedostatočnosti mal výhrady. Spochybnil svedecké výpovede, navrhol nové dokazovanie a predstrel svoju verziu udalostí, ktoré viedli k súdnemu konaniu. Urobil tak len zo skutkového hľadiska, nepredložil žiadne právne riešenie, v ktorom by poukazoval na nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu. Keďže dovolateľ nevymedzil právnú otázku na ktorej riešení odvolací súd založil svoje rozhodnutie, dovolací súd uzatvára, že uvedená dovolacia argumentácia nepredstavuje vymedzenie podstatnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

23.2. Rovnako dovolateľ neuviedol ani žiadne rozhodnutia najvyššieho súdu preukazujúce buď odklon alebo rozdielnu rozhodovaciu prax o právnej otázke (dovolateľom nevymedzenej), od ktorej vyriešenia malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu. Žalobca v podstate iba nesúhlasil s rozhodnutím odvolacieho súdu, považoval ho za nesprávne a polemizoval s dôvodmi, ktoré uviedol v napadnutom rozhodnutí, pričom sa prevažne zaoberal nesprávnymi skutkovými závermi, ku ktorým podľa neho dospeli konajúce súdy. Dovolací súd opätovne zdôrazňuje (pozri napr. uznesenie 7Cdo/279/2021, 5Cdo/181/2021), že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolateľ tak nevymedzuje ním uvádzaný dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

24. Otázka, či dovolateľ bol v predmetnom právnom vzťahu v pozícii spotrebiteľa, je novým tvrdením, ktorým sa doposiaľ konajúce súdy nezaoberali, bolo vyslovené až v dovolaní a nemôže byť preto predmetom dovolacieho prieskumu. Vzhľadom k tomu, že zmluva z 3.10.2010 označená ako kúpna zmluva, ktorá obsahuje prvky zmluvy o dielo, bola individuálne medzi stranami sporu dojednaná, je jednoznačné, že nenapĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy.

25. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP nie je prípustné a v časti namietajúcej vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné. Vzhľadom na uvedené dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

26. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaného v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.